

SOUČÁSTÍ TOHOTO ZADÁNÍ JSOU SLOVNÍ ÚLOHY, KTERÉ DOSTANETE
I VYTIŠTĚNÉ SPOLU S ŽÁKOVSKOU KNÍŽKOU.

Trojčlenka

Trojčlenka je kružov křížku a následu slovních úloh
na písmov a nepísmov učebnost.

Postup:

1. kápis:

- stejně jednotky pod sebe
- první šipka směrem od x
- druhá šipka: písmá učebnost stejným směrem
nepísmá učebnost opačným směrem

2. výpočet:

$$x = \frac{\text{kde končí první šipka} \cdot \text{kde začíná druhá šipka}}{\text{kde končí druhá šipka}}$$

3. odpověď

Trojčlenka - přímá úměrnost

- (1.) Šest litrů mléka stojí 56,40 Kč. Kolik stojí 9,5 litrů?
- (2.) Čtyři žvýkačky stojí 7,60 Kč. Kolik jich dostaneme za 38 Kč ?
- (3.) Tři tramvajové soupravy odvezou 375 cestujících. S kolika soupravami je třeba počítat pro odvou 10500 fotbalových fanoušků?
- (4.) Kolik metráků dřeva bylo za 473 Kč, když 18 metráků téhož dřeva stalo 396 Kč?
- (5.) Za 527 m^2 pozemku zaplatil zájemce 11067 Kč.
Jakou plochu pozemku koupil za 5733 Kč?
- (6.) Ve 25 kg mosazi je 17 kg mědi.
Kolik kg mosazi se vyrobí při spotřebě 100 kg mědi?
- (7.) Za zpracování tří součástek dostane brigádník v úkolové mzdě 2,30 Kč.
Kolik součástek brigádník vyrobil, pokud dostal 2070 Kč?
- (8.) Motorová pumpa přečerpá za hodinu 36 hl vody.
Za jakou dobu přečerpá 120 hl vody?
- (9.) Natěrači natřeli za 3 hodiny 720 m^2 plochy.
Kolik plochy natřeli za 10 hodin?

1. nápis:

$$\begin{array}{ccccccccc} 6 & l & \dots & 56,40 & Kč \\ 9,5 & l & \dots & x & Kč \end{array}$$

výpočet:

$$x = \frac{56,40 \cdot 9,5}{6} = 89,30 \text{ Kč}$$

odpověď: 9,5 litru mléka stojí 89,30 Kč.

$$\textcircled{2.} \quad \begin{array}{r} 7,6 \text{ Kč} \dots \textcircled{4} \text{ ks} \\ \hline 38 \text{ Kč} \dots x \text{ ks} \end{array}$$

$$x = \frac{4 \cdot 38}{7,6} = \underline{\underline{20 \text{ ks}}}$$

Za 38 Kč dostaneme 20 kusů šnůrka.

$$\textcircled{3.} \quad \begin{array}{r} 375 \text{ cest} \dots 3 \text{ tramv.} \\ \hline 10\,500 \text{ cest} \dots x \text{ tramv.} \end{array}$$

$$x = \frac{3 \cdot 10\,500}{375} = \underline{\underline{84}}$$

Pro odvoz fanoušků je třeba počítat s 84 tramvajemi.

POVINNÝ DÚ: $\textcircled{4}, \textcircled{5}, \textcircled{6}$

DOPORUČENÝ DÚ: $\textcircled{7}, \textcircled{8}, \textcircled{9}$

Trojčlenka - nepřímá úměrnost

1. Pěti osobám stačí zásoby na 18 dní. Na jak dlouho postačí pro 22 osob?
2. 7 zedníků mělo podle plánu pracovat na splnění úkolu 28 dnů.
Za jakou dobu by stejný úkol splnilo 5 zedníků?
3. Kovář naložil 80 železných prutů, každý o hmotnosti 18 kg. Kolik prutů, každý o hmotnosti 15 kg, může naložit, aby celková hmotnost byla stejná?
4. Tři sklenáři opraví okna za 32 hodin.
Za kolik hodin provedou tutéž opravu 4 sklenáři?
5. Ozubená kola zapadají do sebe. Větší kolo má 56 zubů, menší kolo má 20 zubů. Kolikrát se otočí menší kolo, když větší se otočí 15 krát?
6. Pět sázecích strojů vysází sadbu za 252 hodin.
Za jakou dobu vysází tutéž sadbu 8 strojů?
7. Šest strojů zpracuje zásoby materiálu za 15 směn.
Za kolik směn zpracuje stejnou zásobu 8 strojů?
8. Osm švadlen by danou zakázku vyhotovilo za 15 směn.
Kolik švadlen musí na zakázce pracovat, aby byla zhotovena o 5 směn dříve?
9. 6 česáčů sklidí sad za 25 hodin. Za jak dlouho sklidí sad 8 česáčů?

1. nápis :

↓ ↓ ... ↓ ↓
5 os. ... 18 dm.
22 os. ... x dm.

výpočet : $x = \frac{18 \cdot 5}{22} = \underline{\underline{4}}$

odpověď: 22 osobám vyuštěj zásoby na 4 dny.

$$\begin{array}{r} \textcircled{2.} \\ \downarrow \end{array} \quad \begin{array}{l} \textcircled{7} \text{ sed. } \dots \textcircled{28} \text{ dn}^{\circ} \\ \textcircled{5} \text{ sed. } \dots x \text{ dn}^{\circ} \end{array} \quad \begin{array}{l} \uparrow \\ \hline \end{array}$$

$$x = \frac{28 \cdot 7}{5} = \underline{\underline{39,2}}$$

5 sedmiků by splnilo úkol na 39,2 dní.

$$\begin{array}{r} \textcircled{3.} \\ \downarrow \end{array} \quad \begin{array}{l} 18 \text{ kg } \dots 80 \text{ pras}^{\circ} \\ 15 \text{ kg } \dots x \text{ pras}^{\circ} \end{array} \quad \begin{array}{l} \uparrow \\ \hline \end{array}$$

$$x = \frac{80 \cdot 18}{15} = \underline{\underline{96}}$$

Mohou načerství 96 řeckých pras.

POVINNÝ DÚ: $\textcircled{4}, \textcircled{5}, \textcircled{6}$

DOPORUČENÝ DÚ: $\textcircled{7}, \textcircled{8}, \textcircled{9}$

DÚ - USTNE:

DOKONČIT VĚTY A URČIT, O JAKOU ÚMĚRNOST JDE:

1. ČÍM VĚTŠÍ JE STRANA ČTVERCE, TÍM JE JEHO OBSAH
2. ČÍM MÉNĚ ZMRZLINY KOUPÍM, TÍM ZAPLATÍM
3. ČÍM VĚTŠÍ RYCHLOST BĚHU MÁM, TÍM JE MŮJ ČAS
4. ČÍM VÍCE PERU PRÁDLA, TÍM JE SPOTŘEBA VODY
5. ČÍM VÍCE STROJŮ VYRÁBÍ SOUČÁSTKY, TÍM TO TRVÁ
6. ČÍM VĚTŠÍ JE SLEVA NA BOTY, TÍM ZA NĚ ZAPLATÍM
7. ČÍM MÉNĚ PYTLŮ MOUKY MÁM, TÍM JE JEJICH VÁHA
8. ČÍM VÍCE PRŠÍ, TÍM JE VODY V POTOCE
9. ČÍM VÍCE PŘŠU, TÍM SPOTŘEBUJI PRUPISEK
10. ČÍM DÁLE JEDU, TÍM JE JÍZDENKA
11. ČÍM VÍCE MI POMÁHAJÍ S ÚKLIDEM, TÍM TO TRVÁ
12. ČÍM JE MÉNĚ RYBÁŘŮ, TÍM JE RYB V POTOCE
13. ČÍM VÍCE STRÁNEK KNIHY MÁM PŘEČTENÝCH,
TÍM MI JICH ZBÝVÁ DO KONCE

DÚ - USTNE:

VYMYSLET JEDNU VĚTU NA PRÍMOU ÚMĚRNOST A
JEDNU VĚTU NA NEPRÍMOU ÚMĚRNOST.